

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Erzsébet-tér 3. sz.
Telefon 115.
Kiadóhivatal:
Rákóczi Ferenc-u. 11
Telefon 322.
Felelős szerkesztő:
Dr. Mayer Oszkár

II. Évfolyam.

Ujvidék, 1911. október 19. csütörtök

77. szám.

Kettős vágányt Ujvidéknek.

Az 1912. évi állami költségvetés kiadási rovatába az államvasutak beruházási tételére sok-sok millió van felvéve, míg ezzel szemben a költségvetés bevételi tétele a vasuti tarifa emelésére enged egész bizonyosan következtetni. A beruházások szükségességéhez szó nem fér, a bevételek fokozása pedig az államháztartás pénzügyi egyensúlyának szükségességéből folyománya.

Van az államvasuti beruházások között egy tétel, a melyre különösen felhívandó lenne Ujvidék kereskedő és iparos polgárainak figyelme, ez a budapest-zimonyi vonal — Budapest és Szabadka között egy második vasuti vágány felállítására szükséges összeg. Minden okunk meg van arra, hogy ezt a tételt is örömmel üdvözzöljük, mert a második vágány legalább Budapest és Szabadka között lehetővé teszi a már erősen megtorlódott forgalom akadálytalan és gyors lebonyolítását és ezzel közvetve némileg használ az ujvidéki ipari és kereskedelmi érdeknek is; közvetve csak azért, mert Ujvidék és Szabadka között a simla vágányon a forgalom gyorsítása és a vonatok szaporítása nem fokozható.

Miért ne lehetne a szabadka-zimonyi vonalon a kettős vágányt egész Ujvidékig meghosszabbítani. Nagyon jól emlékezünk még a második (u. n. kis gyors) gyorsvonat beillesztésére is a vasuti menetrendbe; ez a gyorsvonat is eleinte csak Budapest és Szabadka között közlekedett, tudjuk, hogy kereskedők, kereskedelmi testületek és különösen az ujvidéki Lloyd mennyi instanciájába került, míg a második gyorsvonatot lehozták Ujvidékig, majd onnan még lejjebb egész Belgrádig. Itt is az volt az aggodalom, a mi bizonyára a második vágánynak a szabadka-ujvidéki vonalon való kiépítése ellen fel fog hozatni, hogy ugyanis ez nem fizetné ki magát. Nos igazolva lett-e ez az aggodalom Ujvidékkel illetőleg a második gyorsvonatnál? Statisztikai adatok nem állnak rendelkezésünkre, mégis merjük azt állítani, hogy nem, állítjuk pedig ezt egyszerűen azon oknál fogva, hogy a második gyorsvonat a szabadka-ujvidéki vonalon még mindig is megmaradt, pedig ha az államvasut erre a vonalrészre ráfizetne, akkor ezen a vonalrészén a második gyorsvonatot bizonyára nem is járatná.

Hogy állnánk a második vágánnyal ugyanazon a vonalrészén? Ugyanugy, mint a második gyorsvonattal, azaz az államvasut ugyancsak nem fizetné rá, sőt tekintve, hogy Ujvidék teherforgalma (persze a transitó forgalmat bele nem értve) minden esetre vetekedik Szabadkaéval, kétségtelen, hogy a második vágány Ujvidékig is igen jól kifizetné magát.

A második vágány szembeszökő előnyei különösen a teherforgalom lebonyolításánál jutnának érvényre. Ujvidék különösen sok élelmezési cikket, gyümölcsöt, zöldségfélét stb. de sok élt is (disznót, baromfit stb.) szállít Budapestre és Bécsbe; ha több volna a tehervonat akkor ez a szállítás könnyebben is volna eszközölhető és ezek az áruk kevésbé lennének a romlás veszedelmének kitéve, másrészt a szállítás még inkább fokozódni is.

Iparkodjanak tehát a kereskedelmi testületek, hogy erre a körülményre vonatkozó statisztikai adatokat összegyűjtve és egy terjedelmes memorandumba foglalva illetékes helyre eljuttassák s ha talán most nem is, de közel a jövőben sikerülni fog a második vágányt is ki eszközölni.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A múlt hó közigazgatása.

(Saját tudósítónktól.)

Az ülés megnyitása.

Szombaton, folyó hó 14-én tartotta városunk közigazgatási bizottsága ülését, amelyen *Matkovits* Béla főispánunk töltötte be az elnöki széket. Jelen voltak ezen: *Fodor* Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató, *Stankovits* Miklós műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője, *Faragó* János kir. tanfelügyelő, *Dr. Konyovics* György kir. ügyész, *Dr. Demetrovics* Vladimir polgármester, *Profuma* Béla alpolgármester, *Dr. Jáhn* Róbert, *Forster* Géza, *Profuma* Róbert tanácsosok, *Orbán* Ignác műszaki tanácsos, *Dr. Szabó* Lajos főügyész, *Dr. Tapavicza* György árvaszéki elnökhelyettes, *Dr. Ofner* Mór városi főorvos, *Dr. Ámon* Pál, *Dr. Szvinyarev* Miladin a közigazgatási bizottság tagjai és *Lákics* János aljegyző, aki a jegyzőkönyvet vezette. Távollétét kimentette a megyei főállatorvos.

Az ülés lefolyásáról a következőleg számolunk be:

Radovanovics György emlékezete.

Elnöklő főispán megnyitván az ülést, kegyeletes szavakban emlékezik meg a közigazgatási bizottság egy igen érdemes tagjáról, *Radovanovics* Györgyről, aki sajnos nagyon költözött el az élők sorából. Leszögezi hervadt, hatatlan érdemeit, amelyeket mint ennek a bizottságnak tagja is e város érdekében mindenha szerzett. Indítványára emlékenek felállással adóznak a jelenlevők, egyszersmind határozatba megy, hogy érdemei ez ülés jegyzőkönyvében is meg fognak örökíttetni.

A pénzügyigazgató jelentése.

Ezek után *Fodor* Mihály kir. pénzügyigazgató terjesztette elő városunk adóügyéről szóló következő jelentését:

F. é. szeptemberben befolyt a város területén egyenes adóban 38065 kor. 14 fillér, a múlt év szeptemberében 56016 kor. 14 fillér, tehát 17950 korona 34 fillérrel több, e címen január 1-től szeptember végéig befolyt 540471 korona 36 fillér, a múlt évben ugyanazon idő alatt 387390 korona 12 fillér, tehát az idén 143081 korona 24 fillérrel több. A hadmenetességi adóból mutatkozó bevétel 1911. szeptemberében 459 korona 16 fillér, a múlt év szeptemberében 374 korona 93 fillér, ennél-

fogva az idén 84 korona 23 fillérrel több 1911. január 1-től szeptember 30-áig e címen befolyt 5634 korona 74 fillér, a múlt évben 1464 korona 90 fillér, tehát ebben az évben 4169 korona 85 fillérrel több. Bélyeg és jogilleték fejében beszedetett ez év szeptember havában 13091 korona 59 fillér, múlt év szeptemberében 22145 korona 5 fillér, tehát ebben az évben 9053 korona 58 fillérrel kevesebb. F. é. január 1-től szeptember 30-ig e tétel alatt bevétel 13763 korona 44 fillér, míg a múlt évben a bevétel ugyanazon idő alatt 122115 korona 65 fillér, tehát 15508 korona 9 fillér emelkedés mutatkozik. A fogyasztási és italdó tételében a f. é. szeptemberében 10750 korona 1 fillér, míg a múlt év szeptemberében 9999 k. 99 f. a bevétel, tehát 750 kor. 2 fillérrel mutatkozik ez évben többlet. Tanítói nyugdíjban 1911. szeptemberben 1508 kor. 66 fillér, 1910. szeptemberében 673 korona 58 fillér folyt be, tehát 834 kor. 48 fillérrel több, e tétel alatt 1911. január 1-től szept. 30-ig befolyt 9464 korona 49 fillér, a múlt évben 5536 kor. 30 fillér, tehát jelen évben 3928 k. 19 f.-rel több. Az országos betegápolási pótdadó bevétele f. é. szeptemberében 655 korona 80 fillér, múlt évben 1737 korona 50 fillér, tehát jelenleg 1081 korona 70 fillérrel kevesebb, 1911. január 1-től szept. 30-ig bevétel 18640 kor. 36 fillér, 1910-ben 16366 kor. 96 fillér, tehát most 2273 k. 60 f.-rel több. A múlt hó folyamán házadómentesség 6, adófizetés halasztása 2 esetben engedélyezett. — A jelentést a bizottság egyhangulag tudomásul vette.

Az államépítészeti hivatal működése.

Erre *Stankovics* György számolt be az államépítészeti hivatalnak az 1911. évi július, augusztus, szeptember hónapban Ujvidék városa érdekében kifejtett működéséről. Eszerint 1911. június hó 30-án volt hátralékos tartozás 31317 korona 17 fillér, 1911. július, augusztus és szeptember hónapokban befizettetett 10084 korona 86 fillér, maradt 1911. szeptember végével beszedetlen 21232 korona 31 fillér, 1911. július végével pénzkészlet 1326 korona 36 fillér, 1911. július, augusztus és szeptemberben befolyt utadó fejében 10084 korona 86 fillér, kamatok fejében 2042 kor. 56 fillér, mint késedelmi kamat 26 korona 2 fillér. Gyümölcsözőleg elhelyezett tőkék 109000 kor. 69 fillér, egyéb címeken bevétel 7 korona 28 fillér, összesen 121160 korona 62 fillér. 1911. évi szeptember végével kellett volna lenni 122486 korona 98 fillérnek, 1911. évi július, augusztus és szeptember hónapokban 119232 korona 82 fillér. 1911. szeptember végével rendelkezésre maradt még az útalappénztárban 3254 korona 11 fillér, gyümölcsözőleg elhelyezett tőkében 17000 korona, értékpapírban 30000 korona. A jelentés szintén egyhangulag tudomásul vétetett.

Iskoláink állapota.

Faragó János kir. tanfelügyelő ezek után beszámol a helybeli polgári iskolában és leányiskolában történt személyi változásokról, továbbá jelenti, hogy a beiratások az összes elemi iskolákban, továbbá a polgári fiu- és leányiskolában rendszeresen megejtettek és a tanítás akadálytalanul folyik, ami megnyugtató tudomást nyert.

Városunk közigazgatása.

Dr. Demetrovics Vladimir polgármester tudtul adja, hogy a múlt hónap volt 1 rendes közgyűlés, 2 előkészítő tanácsülés, 1 közigazgatási bizottsági ülés, 6 tanács-, 4 árvaszéki-, 1 pénztárvizsgáló és költségeloirányzati ülés. A rendőrségnek kiadott 16 iparigazolvány, 16 iparengedély, 20 munkakönyv, 128 zeneengedély, 1418 marhalevél, 1 szállási utalvány, 1 előfogat, 2 külhoni utlevél, 17 cselédkönyv,

60 igazolvány, 17 tanácsszerződés, eltoloncoltatott 9, továbbított 5 egyén. Tudomásul szolgál.

Börtönügyek.

Dr. Konyovics György kir. ügyész jelentése szerint f. évi szept. elején volt az ujvidéki fogházban 68 rab, még pedig 59 férfi, 9 nő, ebből előzetes letartóztatás alatt áll 9 férfi, 1 nő, vizsgálati fogság alatt van 12 férfi, felebezés alatt 5 férfi, 2 nő. Jogerősen elítélve van 34 férfi, 6 nő, ebből foghazra 8 férfi, 3 nő, börtönre 18 férfi, 3 nő, fegyházra 8 férfi. Egészséges 50 férfi, 9 nő, beteg 9 férfi. Szeptember hó 30-án az állomány 72, ebből 62 férfi, 10 nő; ebből előzetes letartóztatás alatt álló 3 férfi, 1 nő, vizsgálati fogságban van 11 férfi, felebezés alatt 3 férfi. Jogerősen elítélte: 45 férfi, 9 nő és pedig fogházra 9 férfi, 3 nő, börtönre 20 férfi, 6 nő, fegyházra 11 férfi. Egészséges 55 férfi, 9 nő, beteg 7 férfi, 1 nő. Színtén tudomásul szolgál.

Állategészségügy.

Bemutatásra került a távollevő főállatorvos jelentése, amely szerint tudomásul vétetik, hogy a múlt hóban városunk területén állatbetegség nem fordult elő.

Albizottság választása.

Fodor Mihály jelenti, hogy az 1912—1914. évi kivétési időszakra Ujvidék városa területére másodfokon megállapítani hivatott italmérési illeték felszámolási bizottsága megalakítandó. Ennek alapján elnök lett Dr. Kassowitz Armin, míg helyettesének Dr. Szvinyarev Miladin választották meg. Eddig ezeket a tisztségeket Balla Árpád és néh. id. Jójárt János viselték.

Városunk árvaügye.

Dr. Tapavicza György árvaszéki elnök-helyettes tudt adja, hogy városunkban 1911. szeptemberben a gyámolt kiskorúak száma 2406, a gondnokoltak száma pedig 62. Az év elejétől szeptember végéig 2569 beadvány intéztetett el, elintézetlen ügydarab 35 van. Elszámolási hátralék nincs, a pénzkezelés rendben folyik. Tudomásul szolgál.

Szakjelentések, felebbezések.

A szakelődök erre több magánmészetű ügyet referáltak és a határozat az előadó jelentése alapján mondatik ki, ugyancsak az előadók javaslata értelmében a beadott felebbezések az elsőfoku hatóság határozatának jóváhagyásával nyernek elintéztést.

Hidvám, iparvágány.

Dr. Szabó Lajos indítványára a kéréspárok után szedendő hidvám az eddigi 10 fillér helyett 5 fillérben állapították meg.

Végül bemutatják a kereskedelemügyi miniszter leiratát, amelynek értelmében a meddő, nem jövedelmező viszonyoknál fogva a hízaladákhoz vezető vágánynak állami költségen leendő fenntartása megszüntetettik és felhívják az illetékesek, hogy ha a vágányt fenn akarják tartani, azt saját költségükre iparvágány jelleggel tegyék. A közigazgatási bizottság hosszabb tanácskozás után elhatározta hogy a kereskedelemügyi minisztert kéri fogja, hogy a vágányt továbbra is államköltségen tartsa fenn és hogy a megállóhelynek központi elhelyezéséről gondoskodják, hogy az így mindenki által hozzáférhető legyen.

A kamarai tagválasztások.

(Saját tudósítónktól.)

Kedden volt Ujvidéken a szegedi kereskedelmi- és iparkamarák küldendő tagok választása. Az etele választások azelőtt — még a közelmúltban is — békés csöndben, szinte észrevétlenül szoktak lefolyni nálunk. A közönség igen helyesen azt a nézetet vallotta, hogy a kereskedőkön és iparosokon kívül senkinek sincs joga beleszólni ennek a két rokon társadalmi osztálynak a privátügyébe.

A keddi választáson azonban kitűnt, hogy a pártpolitika és az egyéni hiúság vette át a vezető szerepet ebben a par excellence a kereskedelmet és ipart érdeklő kérdésben is. Mig ezelőtt ugyanis az ujvidéki Lloyd, illetve az ipartestület megállapította, hogy kiket tart méltóknak és alkalmasaknak a kereskedelmi és az ipari érdekeknek a kamarában való képviselésére és pusztán a forma kedvéért szavazott le néhány választó, — addig az imént

lezajlott választáson minden más befolyás, egyéni és párt szempontok érvényesültek, csupán az illetékes testületek akarata nem.

Az ujvidéki Lloyd ez ügyben tartott legutóbbi gyűlésén tudvalevőleg Dietzgen Gábort és Ernst Bernátot jelölte egyhangulag. Idéig minden rendben volt. De jött a pártpolitika, állítólag a függelenségi pártunk egy-egy vagy két tagból álló csoportja előkészítő bizottságot szervezett, amely a már kész jelöltek érdekében elkezdett dolgozni. Egy listát bocsát itak közre, amelyen Kron Richard és Molyacz György szerepeltek, mint a kereskedők jelöljei.

Az iparosoknál hasonló jelenségekre akadunk. Mig ugyanis a közvélemény Brunner Edét és Königstättler Dusánt szerette volna a kamarai tagságban látni addig az iparosok hivatalos testülete Pekló Béla és Lebhercz Károly jelöltsége mellett foglalt állást. Pekló Béla azonban a jelöltségtől visszalépett és Dussing János lett helyette a jelölt.

Boldog parlamenti koalíciós választásokra emlékeztető korteskedést kezdett ezután az előkészítő bizottság annyira, hogy a választás napján majdnem olyanformán festett az ujvidéki utca, mint mozgósítás, vagy képviselőválasztás idején. A választás a városháza nagytermében folyt le ifj. Zanbauer Agoston rendőrkapitány elnöklété alatt, reggel 8-tól déli egy óráig, titkos szavazással. Kamarai kültagok lettek a kereskedők részéről Krón Richard és Dietzgen Gábor, az iparosok részéről Dussing János és Lebhercz Károly. A kereskedők részéről Frank Gyulát és Derner Lipótot, az iparosok részéről Balog Dezsőt és Jovanovics T. Milánt választották póttagokul. Krón Richard 131, Dietzgen Gábor 125, Frank Gyula 124, Ernst Bernát 107, Dussing János 128, Lebhercz Károly 136, Balog Dezső 132, Derner Lipót 112, Molyacz György 90, Simon György 99, Mikin Lázár 105 szavazatot kapott.

Jogászi értekezlet.

Rehák táblabíró előadása.

(Saját tudósítónktól.)

Az országos bírói és ügyészi szervezet célul tűzte ki az új perrendtartásnak megvitatása okából jogászi értekezletet tartását. Minden törvényszék székhelyén az ott működő bírák és ügyvédek jogászoközönség előtt gyakorlati szempontból ismertetik az új perrendtartás rendelkezéseit, s az előadó ismeretése után egyik-másik törvényszakas helyes értelmezését maguk között megvitatják.

Ujvidéken vasárnap e hó 15-én volt az első ilyen jogászi értekezlet, melyről tudósítónk a következőkben számol be. Jelen voltak: Csarsch Dezső törvényszéki elnök, Rehák Ferenc és Dr. Kállai Béla kir. ítélőtáblai bírák, Szabó Imre, Molnár István, Dr. Zoltán Sándor és Dr. Fischer Frigyes törvényszéki bírák, Adám Sándor és Wertheim Gyula kir. járásbírák, Gosztovics Pál, Belohorszky János, Dr. Elschléger Dezső, Dr. Nagy Ferenc, Dr. Bruck Benő, Dr. Rózsa Miksa ügyvédek, Dr. Szabó János, Moravszki, Soós, Farkas, Moldoványi, Eckert, Fodor bir, jegyzők és Dr. Mayer Oszkár ügyvéd, lapunk felelős szerkesztője.

Csarsch Dezső beszéde.

Az értekezletet Csarsch Dezső, a törvényszék nagyérdemű és köztiszteltben álló elnöke nyitotta meg lendületes és magasszárnyalású beszéddel, melyet a jelenlevők sűrű tetszésnyilatkozata kísért mindvégig. Az elnök megnyitójának rövid kivonatát az alábbiakban ismertettük:

Csarsch Dezső üdvözlö a megjelenteket és előadja, hogy a bírói és ügyészi szervezet elhatározta, hogy a törvényjavaslatokat és az imént letárgyalott törvényeket, a melyek jogászi szempontból fontosak, megbeszélés tárgyává teszi és hogy őt, Rehák táblabírót és Zoltán törvényszéki bírót bízta meg a helybeli jogászi értekezlet előkészítésével és szervezésével, hogy az értekezlet célja az 1914. január 1-én életbeléptetendő perrendtartás ismertetése és megvitatása, hogy a bírói és ügyvédi karból egyes előadók a perrendtartás fejezeteit ismer-
tetik, s a netáni kételyek eloszlátása céljából

egyes szakaszok értelmezése felett az értekezlet vitát indíthat meg. Előadja, hogy a jelenlegi értekezleten Rehák Ferenc ítélőtáblai bíró fogja ismertetni a perrendtartás I. II. és III. fejezeteit olyképp, hogy a szakaszokat egyik jegyző olvassa, a fejezetek összefoglaló ismertetését pedig az előadó teljesíti. Az értekezlet hetenként egyszer a kir. törvényszék felebbezési tanácsstentében tartatik meg, — s pedig többek hozzájárulása után minden hét péntekjén d. u. fél 4 órától 5 óráig. Lelkes szavakban szerény és kitartó munkára hívja fel az értekezlet tagjait és felkéri Rehák Ferenc előadót előadása megtartására.

Az elnök buzdító szavait élénk tetszés kísérte, majd a jelen voltak szívélyes üdvözlése közben az előadói széklet Rehák Ferenc foglalta el.

Rehák Ferenc előadása.

Rehák Ferenc közel 2 óráig tartó mindvégig az érdeklődést lekötő és feszült figyelemmel kísért vonzó, de emellett nagy jogi készségeit eláruló és magas szívonalon álló tanulmányban ismertette a perrendtartás I. II. és III. fejezeteinek rendelkezéseit; ügyesen csoportosította a novumokat, szembe állította a régi és az új perrend rendelkezéseit, kiemelte a szóbeli eljárás előnyeit s rámutatott a törvény mindama rendelkezéseire, a melyek különösen a gyakorlati jogász szempontjából kiváló fontosságúak. Az előadás után ezen kérdések felett vita indult meg.

A vita.

Az vitában résztvettek Csarsch Dezső, Dr. Kállai Béla, Dr. Zoltán, Hajós, Dr. Szabó János és Dr. Mayer Oszkár.

Az értekezlet a déli órákban ért véget. Pénteken e hó 20-án Rehák Ferenc folytatja előadását.

Meglepő fordulat

a kamarai választások után.

(Saját tudósítónktól.)

Kedden déli egy órakor ért véget a választási küzdelem és a szavazást ellenőrző közegek nyomban hozzáláttak a szavazócédulákra irt voksok összeszámolásához. Az eredményt ifj. Zanbauer Agoston rendőrkapitány hirdette ki és általános meglepetésre a következőket mondotta:

— Az iparosok Dussing Jánosra és Lebhercz Károlyra adták a legtöbb szavazatot. Minthogy azonban Dussing a kereskedők jegyzékébe van felvéve, ennek következtében nem lehet iparkamarai taggá választani. Ennek folytán Dussing János megválasztását semmiesnek nyilvánítom és helyébe a törvény értelmében a legtöbb szavazatot nyert póttag, Balog Dezső lép. Az eként megürülő póttagság Kurz Kornéla száll. —

Ezt a váratlan kijelentést az eredményt váró hallgatóság meglepetéssel, de egyuttal megnyugvással fogadta.

Divatos kézimunkák és
a hozzávaló anyagok

WIRTH RÓZSA

kézimunka-üzletében

II. RÁKÓCZY FERENC-ÚT 6.

• Allandóan nagy •
választékban kaphatók.

== ELŐNYOMDA. ==

HIREK.

Személyi hír. Meltóságos *Matkovits Béla* főispán az elmúlt héten temerini birtokáról naponta bejött Ujvidékre és a délelőtti kora város-házán töltötte hivatalos ügyeinek elintézésével.

Felülvizsgálati ülés. Az állandó felülvizsgálati bizottság Péterváradon kedden f. hó 14-én ülést tartott. Ez alkalommal a polgári elnök tisztét *Matkovits Béla* főispán látta el.

Kaszinó estély. Szombaton lesz az „Ujvidéki Magyar Kaszinó” első háziestélye, amelyre az előkészületek javában folynak és amely előreláthatólag a legteljesebb sikernek néz elébe. Az estélyen mint eddigelő ügy most is közönségünk színe java fog teljes számban megjelenni. A bevezető hangverseny műsora a következő: I. Beethoven Op. 4 a) 18 ik Allegro ma non tanto. b) Scherzo Első hegedű: Stern Hugó katonai karmester úr, Gordonka: Hollós Lipót tanár úr, második hegedű és viola: a katonazenekar két tagja. II a) Chopin: Nocturne b) Schubert-Heller: Forelle zongorán előadja: Pálmai Erzsike úrhölgy III Haydn N. 14. Op. 3. a) Presto b) Menuetto c) Scherzando. Első hegedű: Stern Hugó katonai karmester úr, gordonka: Hollós Lipót tanár úr, második hegedű és viola: a katonai zenekar két tagja.

Eljegyzés. Putsay Győző, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ujvidéki fiókjának tisztviselője eljegyezte özv. Bakay Károlyné kedves és szeretetreméltó leányát Margitkát.

Új vasuti állomás. A zimony-belgrádi vonalon Kishegyes órház megszűnik. Az órház helyébe rendez állomás létesül, amely e hó 20-án adatik át úgy a személy- mint a teherforgalom használatára. Az új állomásnak létesítését a forgalomemelkedése tette szükségessé.

Új villamos átszállóhelyek és szakaszhatárok. A villamos vasúton az átszállások eddig csak a Kossuth Lajos-utcai kettős vágányon levő megállóhelyeken történhettek. F. hó 15-ike óta azon utasok, kik a Temerini-utczától a Duna-utczára utaznak, a Kenyér-utcai megállóhelyen, azon utasok pedig, kik a Futaki-utczáról jövet a Máv. pályaudvar felől érkeznek, a Városház-tér előtti megállóhelyen is szállhatnak át a másik villamos kocsióra vagy fordítva. A Kossuth Lajos-utca kettős vágányának a Ferenc József-tér felőli végén levő megállóhely megszűnik szakaszhatár lenni. Ezzel szemben új szakaszhatár lett a Városházter előtti megállóhely, honnan szakaszjegyre lehet eljutni a Temerini-úti és Duna-utcai végállomásig és a Kenyér-utcai megállóhely, honnan a Lövész-utcaig és a Futaki-útig lehet szakaszjeggyel utazni.

Alapítvány. A magyarországi hercegprímási alapítványra, mely 16 k. 80 fill. egyszeri részesedéssel áll és melyre szegény katonai árvák (örmesteri rendfokozattól lefelé) bírnak igényvel, a pályázatkiíratott. A szegénységi és orvosi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványok folyó évi dec. hó 15-ig a helybeli cs. és kir. 6. hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz beküldendők.

Liszt zeneestély. Vasárnap ünnepli meg az „Ujvidéki Dalárda”, városi k egyik legrégebb és legtekintélyesebb egyesülete, az Erzsébet szálló dísztermében tartandó ünnepséggel kapcsolatban Liszt Ferenc születésének százéves fordulóját. Ideiktatjuk az előadandó zene- és énekszámok címét, amelyből kitűnik, hogy a vezetőség a teljes változatosságra és az élvezetes egymásutánra kiválóan tekintettel volt. Jellegetes hogy tisztán Liszt-zerzemények kerülnek bemutatásra. A műsor a következő: **Hunok csatája:** szimfonikus zene-költemény zongorán előadja Czebak Kamilóné urasszony és Schuchtert Albin úr. **A patkosa.** (P. Horváth Lázár) az első magyar férfi négyes. Éneklő az Ujvidéki Dalárda. **A három cigány.** (Lenau M.) éneklő Schubert Márton úr. **Angelusz** vonósnégyes előadja: Regényi Kálmán (I. heg.) Eckert László (II. heg.) Münster Vilmos (viola) és Hollós Lipót

(gordonka) urak. **A magyarok Istene** (Petőfi Sándor) dal zongorakísérettel éneklő Hollós Lipót úr. **Legenda** hegedűn előadja Medzihradsky János úr, zongorán kíséri Medzihradsky Jánosné Sicha Ella urnő. **Páter noster.** Hétszólamú vegyeskar harmonium kísérettel. Éneklők Sorger Betty k. a., Klees Mina k. a., Bírly Józsefné urnő, id. Fauszt János, Dr. Wagner Károly, Hollós Lipót és Münster Vilmos urak; harmoniumon kíséri ft. Dr. Kanyó Gyula úr. **Rajnai borsdal** férfi négyes éneklő az Ujvidéki Dalárda. A zongora kísérettel Dr. Elschlenger Dezső úr teljesíti.

Hajdan és most. A kávéházban két színész beszélgetett. Az egyik öreg színész volt, aki már csak tűnődve nézi a mai fiatal színész nemzedék új játéktípusát. A másik fiatal színész volt tele modern elvekkel és a színpadi hagyományok gyűlöletével. Az öreg színész vette át a szót:

— Bizony az volt az igazi színészet, amikor én ilyen fiatal voltam, nem a mostani. Mit tudtok ti? Csak hadarni, hadarni minden lélek és értelem nélkül és azt hiszik, hogy ez művészet?

A fejtekezésbe szállt a nagy „Természetesség” és abból nem tudok kigyógyulni... Ha én még egyszer játszhatnám itt az én régi szerepeimet! Majd megmutatnám nektek, hogyan kell játszani... De ma!... És micsoda műsor ez a mai! Édes Istenem micsoda darabok!... A régi darabokat sehol se játszik. Pedig azokat kellene előadni. Bizony többet érne, mint az a sok csirri-csári újdonság, Repriz kellené, repriz!

A fiatal színész felvállró e intette le a dohogó öreg művészt:

Ugyan ne beszéljen. Maguknak már csak az entrepriz kellene.

Keleti utazó városunkban. Városunkban néhány nap óta érdekes előadásokat tart Zombory Gyula keleti utazó, ki mintegy három évet töltött a sárgák birodalmában, Japánban és kinek alkalmá volt személyesen látni az orosz japán háború számos fázisát. Apró részletességgel számol be, a japánok életrendjéről, szokásairól, történetéről és közvetlen előadásával hallgatóságának figyelmet igazán letudja kötni. Különösen érdeklődést tud kelteni a mandzsuriai határter leírásával. Hallgatósága mindenütt a legmelegebb tetszésnyilvánításokkal kísérte előadását.

A szerb színtársulat érkezése. A szerb színtársulat folyó évi november hó 1-én kezd meg előadásait a Dungserszky-féle színházban. A társulat néhány hónapot fog városunkban tölteni, sőt bizonyára annyi ideig fog maradni, míg a magyar színtársulat működését meg nem kezd. Így tehát kilátásunk van egy háromhónapos szerb színházi idényre. Rokonszenvesen fogadjuk a társulatot annyival is inkább, mert úgy tudjuk, hogy magyat színművek műveit is felvette műsorába.

Az Omke. ujvidéki központja f. e. okt. 22-én delelőtt 11 orakkor tartja az Ujvidéki Lloyd helyiségben a nyári szünet után első választmányi ülését. A tárgysorozatban szerepel a kereskedő világot igen erősen érdekölő ügy, a létesítendő országos kereskedői nyugdíjintézet tervezetének tárgyalása.

A Manojlovics-féle csödtárgyalás. A Bácsiszamelléki takarékpénztár és a Magyar Általános Takarékpénztár a vizsgálati fogságban levő Manojlovics K. Lázár ellen csödtöt kért és ezen kérelem felett Dr. Fischer Frigyes törvényszéki bíró előtt e hó 16-án volt tárgyalás, amely azonban egyezés reményében folyó hó 31-ére halasztott. Megemléstreméltó, hogy Dr. Malesevitst István, a Maticza ügyésze egy „előterjesztés” ben a „Maticza” nevében tiltakozott a csöd elrendelése ellen azzal az indoklással, hogy Manojlovics egész vagyonát a Maticza pénzéből szerezte és így Manojlovics vagyona minden más hitelező követelésének mellőzésével kizárólag a Maticza kárának fedezésére szolgál. A tárgyalás elhalasztása folytán ezen előterjesztés felett sem volt határozat.

Szövetkezetek fuziója. Az „ujvidéki kosárfonó szövetkezet” vasárnap Resch Miklós elnökölte alatt ülést tartott, amelyen feloszlását kimondotta. Ugyanott volt Dr. Ámon Pál elnökölte alatt az „Ujvidéki Hitelszövetkezet” közgyűlése, is amely határozatilag kimondotta, hogy a feloszlott szövetkezet ingóságait átveszi, illetve hogy kosárfonó szakosztályt létesít. Egyben elhatározta, hogy a téli hónapok folyamán kosárkészítő tanfolyamot fog fenntartani.

A Vasutas-szövetség gyűlése. A Vasutas Szövetség ujvidéki kerülete vasárnap tartotta gyűlését, amelynek endkivüli jelentőségét kölcsönözött az a körülmény, hogy az egyesület vezetőségéből, továbbá a vasutnak főalkalmazottai közül többen különösen ez alkalomra jelentek meg Ujvidéken. A déli gyorsvonattal érkeztek meg Dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő, a szövetség ügyésze, Lorber József m. a. v. ellenőr főtitkár, Dr. Nyitray Adolf déli vasuti titkár, Utas, Hetényi és Gruber főellenőrök, Dr. Abrányi Kornél ellenőr, a szövetségi hivatalos lap szerkesztője, Horváth Károly ellenőr, főszámvéveő, Gozdon Aladár szövetségi ellenőr Baron Ernő a hivatalnok és Szijárszky János az altisztek szakcsoportjának elnöke. Faludy József ügyvezető igazgató családi körülményei miatt nem jelenhetett meg. Megérkezés után a vasuti vendéglőben társasbéd volt, amelyen Dr. Lengyel Zoltán és Dr. Abrányi Kornél mondtak beszédet. Az ezt követő ülés Skuteczky Emil áll. főnök elnökölte mellett folyt le. Koller Károly kimerítő titkári jellemzése után értékes felszólalásokkal emelték az ülés fényét Dr. Lengyel Zoltán, Dr. Abrányi Kornél és Lorber Károly, mindhárom összetartásra buzdítván a vasutasalkalmazottakat és különösen kiemelve Tolnay Lajos udv. tanácsos, szövetségi elnöknek a vasutas alkalmazottak érdekében kifejtett sikeres tevékenységét. A helybeli kerület egyuttal 80 koronát szavazott meg a kecskeméti földrendés által sujtottak javára. Egyben határozta ment Náray Lajos indítványára, hogy az illetékes tényezők egybevonásával memorandum alapján a vasuti tisztviselők részére az államiakéval egyenlő lakbérbeosztás fog kértetni. Táviratilag üdvözölték Lukács László minisztert, Marx János elnökegigazgatót és Tolnai Lajos szövetségi elnököt. Ülés után a város nevezetességeit tekintették meg a vendégek. Az ártézi fürdő bérlője, Mayer József, a fürdő vendéglőjében pazar bókészütséggel vendégeltetem őket. Végül nagy társas vacsora volt a vasuti étteremben, amelyen Dr. Abrányi Kornél, Gozdon Aladár, Skuteczky Emil és Dr. Piukovich Sándor felkészöntői hangzottak el.

A keresek-korcsolyapálya megnyitása. Ismeretes közönségünk előtt, hogy Dr. Kassowitz Ármán orvos E zsebterri házában korcsolyapálya épült tetemetes költséggel, amely a keresekkorcsolyázásra a téli időszakon kívül is használható. Hajlékot óhajtottak nyitni ezen élvezetes sport kultiválása céljából és bizton hisszük, hogy a külön erre célra készült pálya tetemes látogatottságnak fog örvendeni. Az ünnepélyes megnyitás a közeli napokban lesz. Előjegyzéseket elfogad Kassowitz Zsigmond irodája.

Új járásorvos. Bács-Bodrog vármegye főispánja Dr. Sztójkovic Milán bacsótvárosi községi orvost, az üresedésben lévő szabilyai járásorvosi állásra kinevezte. A már ideiglenesen ott működő tehetséges orvost szívesen látja ugy a község mint az egész járás közönsége Dr. Földes Simon örökében.

Hirdetmény. Az 1889. évi VI. t.-c. 35. §-a és az e törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás 23. §-a alapján az 1891., 1890. és 1889. évben született hadkötelesek november havában illetőségi községük, illetve állandó tartózkodási helyük előjáróságánál akár írásban, akárrelő szóval személyesen beíratásuk végett jelentkezni tartoznak.

Felhivom ennélfogva az említett három évfolyamba tartozó hadköteleseket, hogy f. évi november hóban a városi tanács katonai ügyi osztályában (városháza II. emelet 43. ajtó) igazolási okmányaikkal (keresztlevél, munka, cseledeknyv, illetőségi bizonyítvány, utlevél stb.) annál inkább jelentkezzenek, mert aki ezen jelentkezést anélkül, hogy legyőzőhöz akadályok hátráltatták volna, elmulasztja, kihágást követ el és 10 koronától 200 koronáig terjedhető és elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéssel fog büntettetni. Ujvidék, 1911. évi október hó 15-én. Dr. Demetrovics Vladimir s. k. polgármester.

Wagner Testvérek 5-ös számú
pörkölt kávéja a legfinomabb.

Továbbképző tanfolyamok. A budapesti m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága intézkedett, hogy városunkban f. évi november 1-től kezdve különböző szakokból ipari továbbképző tanfolyamok nyitassanak. A tanfolyamok csekély beíratás díjtól eltekintve, ingyenesek és minden érdeklődő előtt nyitva állnak. A szakrajztanfolyamokban minden résztvevő saját iparágának megfelelő szakirányú kiképzést nyer. Jelentkezni lehet minden hétköznapon d. u. 6—7-ig és vasárnapon d. e. 9—11-ig az áll. felső kereskedelmi iskola épületében, első emelet 22-dik ajtó alatt, ahol Niedermayer Gyula, igazgató bárkinek is bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

Az Italmérési illetékek közzététele Az italmérési illetékek az 1912—1914. évekre leendő kivetése céljából összeírt illetékköteles felek összeírásai jegyzéke a városi tanács kiadó hivatalában folyó évi október hó 17-től 24-ig közszemlére van kitéve, mely idő alatt az az érdekeltek részéről megtekinthető és a kitüntetett forgalmi adatokra nézve engedélysek bármelyike részéről az írásbeli észrevételek a városi tanács iktató hivatalában benyújthatók.

Megszökött sikkasztó. Ferenc Lajost 3 hét előtt az ujvidéki törvényszék sikkasztásért 6 hónapra ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban egyelőre elhalasztották. Ferenc Lajos felhasználta a kínáló alkalmat és megszökött. Az ujvidéki törvényszék elrendelte körözését.

Megszökött tolonc. Borsódi István hódmezővásárhelyi illetőségi csavargót Ujvidékről illetőségi helyére akarták kényszerítve elvinni. Borsódi azonban egy őrizetlen pillanatban a vonatról leugrott és nyoma veszett.

A gabonaszállítás megnehezítése. Az olasz-török háború következtében a gabonaszállítása rendkívül megnehezült. Különböző hajózási társaságoknak hajói, amelyek a Duna mentén levő raktárakban felhalmozott gabona szállítását végzik, a Dunán vesztegelnek s nem mennek ki a tengerre, mert a háború veszélyezteti a szabad forgalmat. A Görög gőzöcsök, amelyekre az Azovi-tenger gabonaexportjának 70—80 százaléka esik, a háború esetére való biztosításra nem fogadtatnak el. Az export ezáltal rendkívül nehezült.

Köszönetnyilvánítás.

Nemeslelkű adekozó. Egy névtelen Paul Keresztély utján 100 koronát adományozott az Ujvidéki Önkéntes Tűzoltó Egylet szertára javára.

Fogadja a névtelen ez uton az egylet hálás köszönetét.

Meghívó.

Az ujvidéki önkéntes tűzoltó egyesület f. évi október hó 22-én délután 1/3 órákor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a városi tanács és a rendőrség képviselői, valamint az összes pártolótagok tisztelettel meghívhatnak.

Ujvidék, 1911. október 17.

Dr. Demetrovics s. k.
elnök.

Az ujvidéki jég- és kerekescorcsolya műpálya vállalat azonnali belépésre keres egy

agilis fiatal embert

ki a magyar, szerb és német nyelvben jártas. Ajánlatok KASSOVITZ ZSIGMOND Ujvidék, II. Rákóczy Ferenc-út 2. nyújtandók be.

□ □ □ □ □ □ □ □

On cherche une demoiselle francaise pres d'une fillette de neuf ans, pour l'apres-midi. Adresse Kossuth Lajos-utca 13. I. em. E. J.

□ □ □ □ □ □ □ □

Uri lakás

4 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha stb. Temerini-utca 6., emelet sarok erkélyvel november 1-ére kiadó.

Bővebbet Farkas Lajos tulajdonosnál ugyanott. 5—10

Eladó.

Öt szobából álló uri lakás, 1 és fél hold szőlővel, külön gazdasági házzal a futaki országot mellett. Bővebbet Szalkay Sándor vár. adótitkár.

Batthányi-utcában egy 3 utcai szobából álló

ház eladó.

Pejty Pajónál a házban kukoricacsardák is van. 1—2

259128. sz. F. II.

Magyar Királyi Államvasutak.
Igazgatóság.

A 4718. sz. vonat forgalomba helyezése a kisszénás-kondorosi vonalon.

A kisszénás-kondorosi vonalon f. évi november hó 1-től kezdve hetenkint háromszor és pedig: vasárnapon, kedden és pénteken a 4718. sz. vegyosvonat fog forgalomba helyezni, mely Kisszénásról este 7 óra 45 perckor indul és Kondorosra este 8 órakor érkezik.

Budapest, 1911. október 12-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

1300. szám 1911. vég.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1911. évi 14173. számú végzése következtében Dr. Tibor Dezső ügyvéd által képviselt Edelman Eiser & Comp javára 234 K. 30 fillér s jár. erejéig 1911. évi szeptember hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1775 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: bolti állványok, kávé, festék, butor nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járás-bírószék 1911-ik évi V. 868. számú végzése folytán 51 kor. 6 fill. hátralék váltódíj és eddig összesen 24 korona 64 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Ujvidéken Buzatér 12. sz. alatt eendő megtartására 1911. évi október 20-án d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1911. évi október hó 4. napján.

Horváth
kir. bír. végrehajtó.

6720/tkv. 1191. szám.

Hirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bács-bodrog vármegye ujvidéki járásában fekvő Temerin községnek eltévedt és az 1800 évi július hó 26-án 18058 sz. a. kelt. I. M. értelmében elkészített temerini 3096 számú tkvi betét terv, melyben Mészáros János (nős Fehér Annával) tulajdonaként f. 1—3 alatt 3251 hrsz. 205 négyszögöl, 3249 hrsz. 212 négyszögöl és 3250 hrsz. 203 négyszögöl területű jószágtekstet vannak felvéve elkészítettén, az a telekkönyvi irodában megtekinthető és az ellen a kifogások 1911. évi december hó 10-i napjáig bejáról emelhető, mert az ezen határidő után emelt kifogások oly harmadik személyek kárára, kik a hirdetmény hatályossága kezdetének napjától fogva a betétben foglalt bejegyzések alapján további nyilvánkönyvi jogokat jóhiszeműen szereznek, többé nem érvényesíthetők.

Ujvidék, 1911. évi szept. hó 30 napján.

Vékey Zoltán s. k.
kir. törvényszéki bír.

3—3.

Öt liter
rendelésnél házhoz szállít

Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**

Wachtl Imre kádár
Ujvidék,
Petőfi-utca 8. szám.

A legolcsóbb és a legjobb világítás az,

melyet carbitfejlesztéssel létrehozott acetylen égővel teremt az u. n. Mignon készülék. Ennek előállítás költsége óránként 30 gertyaerősségű világításnál 2/3 fillér. Minden világítási zavar nélkül könnyen utántölthető. A töltés alig 3—4 percet vesz igénybe, nem esik semmiféle törvényes ellenőrzés alá és nem jár veszéllyel. Esetleges bevezetéseknel a legolcsóbb költségelőirányzattal szolgálók. — Legjobb referenciák. ::

Vezérképviselő és egyedárusító a Bácska részére

Bernhart Ferenc

Szilberek (Bács-Bodrog vmegye.)

Kínalok ezenfelül 10—100 lángrős reform készüléket a legolcsóbb áron. Montírozási költség egy lámpa részére 3. k.

UJDONSÁG.

Ajánlok

complett autogén hegesztő- és vágó berendezéseket, amelyek minden géplakatos- és kovács műhelyben szükségesek és amelyek nálam állandóan raktáron vannak. Vevők nálam díjmentesen praktikus hegesztőberendezésre szóló oktatásban részesülnek.

Bernhart Ferenc

a Lakos és Székely cég képviselője.
(Budapest VI., Lehel-utca).